

Шляхи удосконалення організаційного механізму державного регулювання сільського зеленого туризму на місцевому рівні

Постановка проблеми. Зменшення купівельної спроможності населення внаслідок світової економічної кризи підвищує роль різноманітних напрямків соціального туризму, що задовольняють інтереси менш забезпечених громадян при використанні їхнього права на відпочинок. Серед них найбільш перспективним вважається сільський зелений туризм, який не тільки робить відпочинок доступним для більшого кола споживачів, а також сприяє збереженню навколишнього середовища, тобто відповідає вимогам до сталого розвитку. Проте згідно з нормами ЮНВТО соціальний туризм потребує особливої уваги з боку держави. В Україні сільський зелений туризм наголошено пріоритетним видом туризмом, однак дієвих механізмів реалізації його державної підтримки на сьогодні досі не створено. Погіршення соціально-економічного стану в країні внаслідок економічної кризи ще більше ускладнює умови розвитку цього виду туризму, що робить питання пошуку шляхів удосконалення механізмів регулювання сільського зеленого туризму більш актуальним.

Аналіз останніх досліджень. Проблема удосконалення механізмів державного регулювання туризму, у тому числі сільського зеленого знайшла відображення у наукових працях В.І. Близнюка, Л.І. Давидової, Н.Й. Коніщевої, М.М.Костриці [1-2]. Проте в розроблених рекомендаціях щодо удосконалення державного управління туризмом досі не розглянуто умови забезпечення безперервної державного регулювання сільського зеленого туризму на рівні територіальної громади.

Отже метою дослідження постає розробка дієвого механізму державного регулювання сільського зеленого туризму на місцевому рівні.

Викладення результатів дослідження. Результати аналізу сучасного стану процесу державного регулювання сфери сільського зеленого туризму в Україні і зокрема в Донецькій області свідчать про поверховий підхід органів влади до координації діяльності селян з надання послуг сільського зеленого туризму. Контроль за реалізацією державної політики у галузі туризму, у якій наголошено пріоритетність сільського зеленого, зводиться до складання щорічних звітів районними та обласними управліннями культури і туризму. У той же час роль останніх – у створенні умов для реалізації положень туристичної стратегії на рівні села, району і області виходячи з особливостей кожного з них. Але оскільки у складі місцевих держадміністрацій найчастіше відсутні спеціалісти з сільського зеленого туризму, то досягнення покладених на них задачі можливе шляхом призначення відповідальної особи за розвиток цього виду туризму на підзвітній території – координатора.

Впровадження інституту координатора з питань розвитку сільського зеленого туризму дозволить впорядкувати державне регулювання у цій сфері. Серед вимог до кандидатури координатора слід назвати такі: знання нормативно-правової бази туризму, обізнаність про туристсько-рекреаційний потенціал місцевості, особистий авторитет серед місцевого населення. Функції координатора з питань розвитку сільського зеленого туризму складено за результатами аналізу обов'язків координаторів в інших сферах. Серед обов'язків координатора можна зупинитися на таких: розповсюдження інформації про можливість провадити діяльність у сфері сільського зеленого туризму, надання технічної допомоги, наприклад, доступу до ресурсів Інтернет, підтримка контакту власників агросадіб з центральними органами виконавчої влади у сфері туризму.

Висновки. Оскільки регулювання туризму, у тому числі сільського зеленого, відноситься до компетенції органів місцевого самоврядування і місцевих держаних адміністрацій, які раніш реалізовували свої функції окремо і не мали постійного характеру, то координатор може стати сполучною ланкою, що зв'яже органи місцевого самоврядування і державні

адміністрації всіх рівнів і таким чином буде сприяти виконанню програм і постанов органів влади у межах свого району.

1. Механізми державного регулювання сфери туризму: сутність і шляхи удосконалення / А.М. Близнюк, Л.І. Давиденко, Н.Й. Коніщева // Вісник ДІТБ. Серія «Економіка, організація і управління підприємствами (у туристичній сфері)». – 2007. – № 11. – С. 76–84

2. Костриця М.М. Сільський туризм: теорія, методологія, практика (етноісторичний туристичний кластер “Древлянська земля”): Монографія / За наук. керівництвом і заг. ред. проф. Є.І. Ходаківського, проф. Ю.С. Цал-Цалка. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 196 с.